

Decyzja
Prezydium KK
nr 175/20

ws. opinii do projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zdecydowanie negatywnie ocenia zaproponowane rozwiązanie w projekcie zmieniającym ustawę o pomocy społecznej w zakresie zmiany daty wejścia w życie zweryfikowanych kryteriów dochodowych w pomocy społecznej tak, by obowiązywały dopiero od 1 stycznia 2022r., a nie w nadchodzącym roku weryfikacji tychże kryteriów.

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej a minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza, w drodze obwieszczenia zweryfikowane kryteria dochodowe. W przypadku gdy Rada Dialogu Społecznego nie uzgodni w przewidzianym terminie kryteriów dochodowych, Rada Ministrów ustala nie niższe niż w przedstawionej propozycji kryteria dochodowe oraz kwoty, o których mowa w ust. 5 i 6, w drodze rozporządzenia, w terminie do dnia 15 lipca danego roku. Zweryfikowane kryteria dochodowe (na podstawie art. 9 ust. 8a) obowiązują od 1 października roku, w którym jest przeprowadzana weryfikacja. Termin najbliższej weryfikacji przypada na 1 października 2021r. NSZZ „Solidarność” zwraca uwagę na fakt, że już w obecnej chwili próg interwencji socjalnej (PIS) jest poniżej minimum egzystencji (ME) dla wszystkich trzech typów rodzin (dla $M+K+DS = PIS$ jest poniżej ME o kwotę 82,20 zł; dla $M+K+DM+DS = PIS$ jest poniżej ME o kwotę 22,67 zł; dla $M+K+DM+2DS = PIS$ jest poniżej ME o kwotę 106,68 zł). Jednocześnie zwracamy uwagę, że minimum egzystencji obliczane na rok 2021 będzie obliczane w oparciu o minimum egzystencji na rok 2020 i na podstawie koszyka dóbr i usług za rok 2019. Zatem jest to już w oparciu o dane sprzed 4 lat, a jeśli kryterium miałooby obowiązywać od 1 stycznia 2022 r., to będzie już w oparciu o dane sprzed 5 lat. Zdaniem NSZZ „Solidarność” nie spełnia to przesłanki weryfikacji co 3 lata.

NSZZ „Solidarność” wielokrotnie zwracała uwagę na niedoskonałość tego systemu, gdyż zaniża on poziom kryteriów uprawniających do pomocy najuboższym obywatelom i pogłębia ubóstwo tych, którzy i tak są w trudnej sytuacji. Biorąc pod uwagę zachodzące obecnie zmiany na rynku pracy spowodowane covid-19, trudności w podejmowaniu zatrudnienia i usamodzielnianiu się również osób korzystających ze wsparcia systemu pomocy społecznej, zdaniem Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w nadchodzącym roku weryfikacja kryteriów powinna odbyć się zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zmiany w zakresie sposobu weryfikacji tychże kryteriów powinny pójść nieco dalej i nierozzerwalnie wiązać się ze spadkiem progu interwencji socjalnej poniżej minimum egzystencji. W takiej sytuacji weryfikacja powinna być dokonywana niezwłocznie, a zdaniem NSZZ „Solidarność” dyskusja na ten temat powinna rozpocząć się jak najszybciej.

W projekcie ustawy znalazły się również propozycje, których kierunek NSZZ „Solidarność” ocenia pozytywnie, choć niektóre wymagają jeszcze dalszych zmian:

- (art.38 ust.2 pkt 1) w zakresie ustalania wysokości zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej. Zaproponowany mechanizm stanowi rozwiązanie systemowe, a zatem każdorazowa zmiana tej kwoty nie będzie wymagała zmiany ustawy;

- (art.121 ust.3) dotyczący prawa do dodatkowego urlopu dla pracowników socjalnych pracujących w terenie, gdzie zaproponowano by okres w jakim nabywa do niego prawo skrócić z 5 lat do 3 lat. Z uwagi na charakter pracy, jej zagrożenia i uciążliwość, zaproponowane zmiany z pewnością ułatwią wykonywanie tych zadań i być może przyczynią się do ograniczenia zjawiska wypalenia zawodowego wśród pracowników socjalnych;

- (art.121 ust. 3a) podniesienie dodatku do wynagrodzenia dla pracownika socjalnego za pracę w terenie z kw. 250 zł na 400 zł. Propozycja ta, choć korzystna dla tej grupy zawodowej, w dalszym ciągu nie ma wymiaru systemowego. Wspomniany dodatek obowiązuje bowiem w niezmienionej kwocie od 2007r. Nadal, mimo zmiany kwoty resort nie zaproponował mechanizmu, zgodnie z którym tenże dodatek byłby weryfikowany, a tylko taki mechanizm dawałby gwarancję, że będzie on spełniał swoją rolę. Dlatego również w tym zakresie NSZZ „Solidarność” postuluje podjęcie rozmów i wypracowanie mechanizmu weryfikacji, który nie będzie uzależniony od doraźnej woli politycznej rządzących;

- (art.121 b) dodanie tego przepisu w zakresie awansu w zawodzie pracownika socjalnego oraz rozszerzenie dostępu do wykonywania zawodu poprzez ukończenie studiów podyplomowych z zakresu metodyki pracy socjalnej, może przyczynić się do ułatwienia władzom samorządowym pozyskiwania nowych pracowników w obszarze świadczonych usług społecznych;

- (art. 130) w zakresie kar pieniężnych dla osób prowadzących bez zezwolenia placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku projekt ustawy zakłada rozszerzenie wysokości kar. Zdaniem NSZZ „Solidarność” proponowane kwoty są nadal zbyt niskie i z pewnością nie będą pełniły roli prewencyjnej. Naszym zdaniem kwota wyjściowa zaproponowana w art.130 ust. 2 pkt 1 powinna wynosić 30 000 zł, a pozostałe odpowiednio więcej tj. 40 000 i 50 000 zł. Placówki te prowadzą swoją działalność na zasadach komercyjnych, zatem nakładanie na nie kar o wymiarze symbolicznym, zdaniem NSZZ „Solidarność” jest nieskuteczne, a nawet demoralizujące.

Gdańsk, 28 października 2020 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Żydorek